

ИСПИТ ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 1

20. јануар 2019.

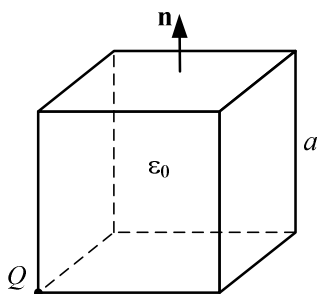
Напомене: Испит траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 120 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба само овога папира и вежбанке, који се морају заједно предати. Употреба калкулатора није дозвољена. Вежбанку ставити у овај папир. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)							КОЛОКВИЈУМ	УСМЕНА ПРОВЕРА		
Група са предавања	Индекс година/број		Презиме и име					Да		
П1	П2	П3	/				УКУПНО ИСПИТ			
ПИТАЊА						ЗАДАЦИ			КОНАЧНА ОЦЕНА	
1	2	3	4	5	6	Укупно	1	2		Укупно

ПИТАЊА

1. Тачкасто наелектрисање Q налази се у темену замишљене коцке, као на слици. Дужина стране коцке је a , а средина је вакуум. Одредити израз за флукс вектора јачине електричног поља кроз горњу страну коцке.

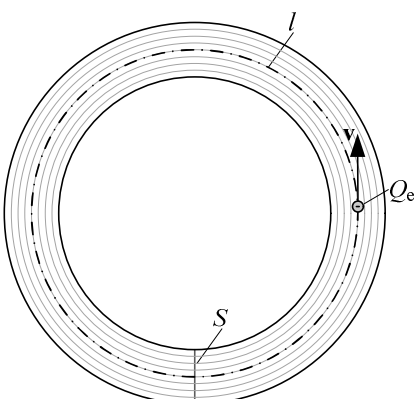

2. Густина енергије електростатичког поља у вакууму, непосредно уз део ΔS равне површи површине проводног тела, је w_e (видети слику). Одредити изразе за (а) интензитет електричног поља $|E|$ непосредно уз површ проводника у вакууму, (б) притисак p који делује на површ проводника и (в) **вектор** електричне силе ΔF која делује на тај део површи проводника.

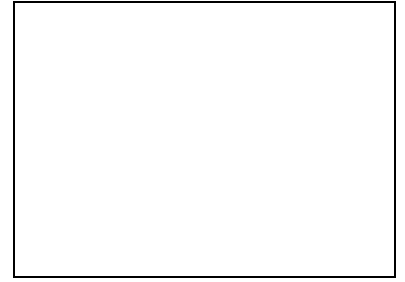
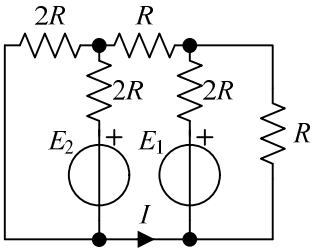
(а)
(б)
(в)

3. У танкој торусној цеви, дужине средње линије $l = 5 \text{ m}$ и површине попречног пресека $S = 5 \text{ cm}^2$, остварено је кружно кретање електрона паралелно средњој линији торуса, сталном брзином $v = 10^6 \text{ m/s}$. У току једног периода кретања електрона, кроз попречни пресек цеви прође $N = 10^{12}$ електрона. Израчунати (а) **вектор** густине електричне струје у цеви и (б) јачину струје у цеви. Наелектрисање електрона је $Q_e \approx -1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.

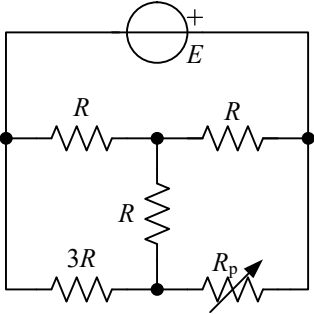

(а)
(б)

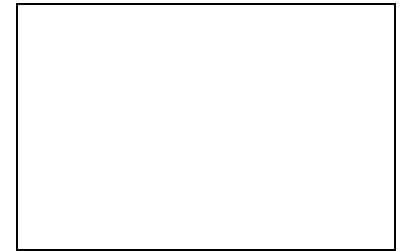
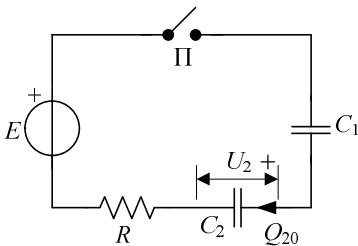
4. У колу сталне струје са слике познато је $R = 5 \text{ k}\Omega$, $E_1 = 4 \text{ V}$ и $E_2 = 8 \text{ V}$. Израчунати струју I .

5. У колу сталне струје приказаном на слици познато је E и R , а отпорност променљивог отпорника је у опсегу $0 \leq R_p \leq 5R$. Одредити отпорност R_p тако да снага идеалног напонског генератора буде максимална.

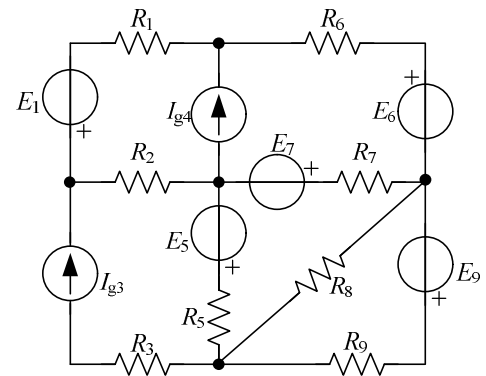
6. Генератор сталне емс $E = 10 \text{ V}$ и унутрашње отпорности $R > 0$, прекидач П и кондензатори капацитивности $C_1 = 1 \mu\text{F}$ и $C_2 = 3 \mu\text{F}$ везани су као на слици. У стационарном стању када је прекидач отворен, кондензатор C_1 је неоптерећен. Израчунати оптерећеност кондензатора C_2 , Q_{20} , при отвореном прекидачу, тако да напон U_2 при затвореном прекидачу П буде два пута већи од напона U_2 при отвореном прекидачу.

ЗАДАЦИ

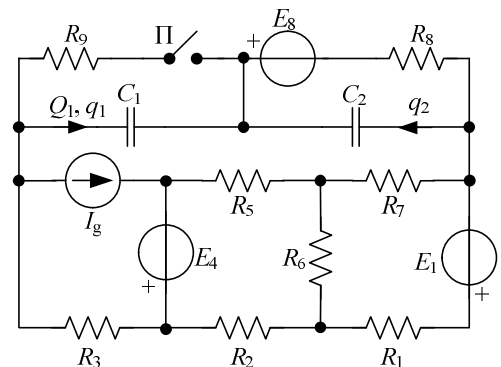
1. (Задатак се ради полазећи од прве стране вежбанке.)

За коло сталне струје са слике познато је $E_1 = E_5 = E_6 = 2 \text{ V}$, $E_7 = E_9 = 4 \text{ V}$, $I_{g4} = 1 \text{ mA}$, $R_1 = R_3 = R_5 = 1 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 2 \text{ k}\Omega$, $R_6 = 0,5 \text{ k}\Omega$, $R_7 = 3 \text{ k}\Omega$ и $R_8 = R_9 = 4 \text{ k}\Omega$. Снага идеалног напонског генератора E_6 је $P_{E_6} = -0,8 \text{ mW}$. Израчунати струју струјног генератора I_{g3} .

2. (Задатак се ради полазећи од последње стране вежбанке.)

За коло приказано на слици је $E_4 = 5 \text{ V}$, $E_8 = 12 \text{ V}$, $I_g = 10 \text{ mA}$, $R_1 = R_2 = 150 \Omega$, $R_3 = R_5 = R_7 = 300 \Omega$, $R_6 = 250 \Omega$, $R_8 = 200 \Omega$, $R_9 = 100 \Omega$, $C_1 = 2 \mu\text{F}$ и $C_2 = 1 \mu\text{F}$. Прекидач П је отворен и у колу је успостављено стационарно стање. Прекидач П се затим затвори. Оптерећеност кондензатора C_1 у новом стационарном стању је $Q_1 = -2 \mu\text{C}$. Израчунати протоке q_1 и q_2 кроз кондензаторе од тренутка затварања прекидача П до успостављања новог стационарног стања.

Питања и задаци ће бити прегледани само уколико се налазе на одговарајућим местима.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ИСПИТА ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 1 ОДРЖАНОГ 20. ЈАНУАРА 2019. ГОДИНЕ

ПИТАЊА

1. $\Psi_E = Q/(24\epsilon_0)$.

2. (а) $|\mathbf{E}| = \sqrt{\frac{2w_e}{\epsilon_0}}$, (б) $p = w_e$ и (в) $\Delta\mathbf{F} = w_e\Delta S \mathbf{i}_z$.

3. (а) $\mathbf{J} = -64 \frac{\mathbf{v}}{|\mathbf{v}|} \text{ A/m}^2$ и (б) $I = -32 \text{ mA}$ у односу на референтни смер који се поклапа са смером кретања електрона.

4. $I = -0,2 \text{ mA}$.

5. $R_p = 0$.

6. $Q_{20} = 6 \mu\text{C}$.

ЗАДАЦИ

1. $I_{g3} = 2 \text{ mA}$.

2. $q_1 = 14 \mu\text{C}$ и $q_2 = 2 \mu\text{C}$. Видети и задатак 366 из Збирке задатака из Основа електротехнике, 2. део.

- РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА БИЋЕ ОБЈАВЉЕНИ ДО 24. ЈАНУАРА У 21 ЧАС.
- УВИД У ЗАДАТКЕ У САЛИ 56, САМО ЗА КАНДИДАТЕ КОЈИ НИСУ ПОЗВАНИ НА УСМЕНУ ПРОВЕРУ, ЈЕ 25. ЈАНУАРА ОД 8:00 ДО 9:00 ЧАСОВА.
- УСМЕНА ПРОВЕРА ПОЧИЊЕ 25. ЈАНУАРА У 9:00 ЧАСОВА, ПРЕМА РАСПОРЕДУ КОЈИ ЋЕ БИТИ НАКНАДНО ИСТАКНУТ.

Са предмета Основи електротехнике